

קובץ

האור לחיים

שנה רביעית

מאמרים ושיחות

מרן ראש הישיבה

הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת קרח תשפ"א

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
21:18	20:21	19:30*	י-ם
21:15	20:19	19:28	ת"א
21:19	20:22	19:31	חיפה
21:14	20:19	19:27	ב"ש

* לונהגים 40 דק': 19:10

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת קרח תשפ"א

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחריד" - חומש במדבר

1 ..... אינו מסוגל לראות את הזולת מצליח

פניני אור החיים הקדוש:

4 ..... קנאה מובילה לאובדן הדעת

פרשה למעשה:

7 ..... לברוח מן המחלוקת

10 ..... בכל דור ישנם בעלי מחלוקת

12 ..... כוחם של צדיקים

14 ..... קורח שפיקח היה מה ראה לשטות זו

15 ..... להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא

17 ..... נציגי מפלגת קורח

18 ..... כוח המשיכה של המחלוקת

19 ..... שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו

20 ..... אין הברכה שרויה במקום מריבה

22 ..... רודפי שלום

אינו מסוגל לראות את הזולת מצליח

וַיִּקַּח קִנְיָן בְּן יִצְחָק בְּן קָהָת בֶּן לֵוִי (במדבר טז, א).

רבותינו שואלים (במדבר רבה יח, יח):

"וקורח שפיקח היה - מה ראה לשטות זו?"

"לקורח היתה נגיעה"

אישית, על אף

שקורח היה עצום

בשכלו ובדעתו, כיון

שהתערבה בשיקוליו

נגיעה אישית - נפל

לשאול תחתיות"

קורח לא היה אדם פשוט, הוא הרי היה בן בנו של קהת, שהיתה המשפחה החשובה ביותר בשבט לוי, וקרח היה ראש בית אב של המשפחה.

קורח היה בדרגה גבוהה מאוד. הוא זכה להיות מנושאי ארון הקודש, והארון היה "נושא

את נושאו" (סוטה לה ע"א). הוא הרגיש את כל הניסים הללו, ואף על פי כן יצא לחלוק על משה רבנו.

עגלה חדשה רתומה לבקר, ועוזה ואחיו בני אבינדב נוהגים את העגלה, וכל בית ישראל משחקים ושמחים לפני ה' בכינורות, בנבלים, בתופים, במנוענעים ובצלצלים. לפתע שמטו הבקר את העגלה, וארון הברית כמעט ונפל, ח"ו.

עוזה שלח את ידו לתפוס את הארון,

ומיד "ויחר אף ה' בעֲזָה וַיִּפְהוּ שָׁם הָאֱלֹקִים עַל הַשָּׁל וַיִּמָּת שָׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹקִים" (שמואל ב' ז).

שקורח היה עצום בשכלו ובדעתו, כיון שהתערבה בשיקוליו נגיעה אישית - נפל לשאול תחתיות.

כפי שמבאר רש"י: "ומה ראה קורח לחלוק עם משה? נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדיבור. אמר קורח: 'אחי אבא ארבעה היו, עמרם הבכור - נטלו שני בניו גדולה, אחד מלך ואחד כהן גדול, מי ראוי לטול את השניה - לא אני, שאני בן יצהר שהוא שני לעמרם? והוא מינה נשיא את בן אחיו הקטן מכולם, הריני חולק עליו ומבטל את דבריו".

קורח הרגיש שכבודו נפגע על ידי משה רבנו, וכיון שכך החליט לחלוק

התביעה על עוזה היתה, מדוע שלח ידו, וכי ארון ברית ה' צריך שתחזיק אותו? הרי הוא המחזיק והנושא את הנושאים אותו, ואינו נצרך לעזרה כלל.

הארון נושא את נושאו, התורה הקדושה נושאת את לומדיה ומרוממת אותם. מי שהרגיש פעם במתיקותה לא יוכל לעזובה לעולם!

קורח זכה להיות מנושאי הארון והרגיש בקדושתו, ובכל זאת יצא לחלוק על משה. כיצד אפשר להבין זאת?

התשובה היא חדה ונוקבת במיוחד - לקורח היתה נגיעה אישית, על אף

תרמו לטובת אחזקת התורה
במוסדות "אור החיים", ותזכו בתפילה לישועה
על ציונו של "האור החיים" הקדוש ביום ההילולא
ע"י מרן ראש הישיבה הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א
השליחות שלכם למרכזה והצלחה וכל הישגות

לתרומה ומסירת השמות:

1-800-20-20-11

ט"ו בתמוז תשכ"א

יום הישועות

יום הילולת
רבינו חיים בן עטר זיע"א
ה"אור החיים" הקדוש

ישנם אנשים שאינם מסוגלים לראות את הזולת מצליח, ועושים מאמצים רבים להשמיץ ולהקטין את המצליח. הם נשרפים באש הקנאה.

מאתים וחמישים ראשי הסנהדראות שהצטרפו למחלוקתו של קורח נשרפו, כמו שנאמר: "וַיֵּשׁ יִצְחָק מֵאֵת ה' וַתֵּאָכֵל אֶת הַחֲמִשִּׁים וּמֵאֵת אִישׁ מִקְרִיבֵי הַקְטֹרֶת" (במדבר טז, לה).

התורה מכנה אותם בשם "שֹׂרְפִים" - "אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ הַשֹּׂרְפִים" (שם יז, ד), כי הם נשרפו על ידי אש הקנאה שבערה בתוכם.

היו להם כבוד וגדולה רבים, מעמדם היה איתן ומכובד, אך קנאתם גרמה להם להיכנס לאש המחלוקת, ובסופו של דבר לאבד את כל אשר להם.

"איזהו שוטה? זה המאבד כל מה שנותנין לו" (חגיגה ד, ע"א).

עליו ולבטל את כל המינויים שעשה, ואפילו את אלו שעשה כשורה, ולכן ביקש גם את הכהונה שניתנה לאהרון.

בעל ה"ויאמר אברהם" רמז זאת בטעמי המקרא המופיעים על המילים "וַיִּקַּח קָרַח" (במדבר טז, א). הטעמים הם: שופר הולך זקף קטון, שהיה קרח הולך וצווח בקול מר כשופר, ראו האיך זקף את הקטון, שהוא אליצפן בן עוזיאל. ואין לך דבר שאינו רמוז בתורה.

הקנאה היתירה לשלטון ולשררה הוציאה אותו מן העולם, שאין לך מידה מגונה כמו הקנאה, כמו שאמרו רבותינו בפרקי אבות (ד, כא), הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם. ומאיזה עולם? מעולמו שלו בעצמו!

קנאה מזבילה לאזבדן הדעת

וַיִּקַּח קָרַח בֶּן יִצְחָק וְדָתָן וְאָבִירָם, וְאֵם כּוּזַנְתּוֹ לֹמֵר שֶׁקָּרַח לָקַח אוֹתָם הִיָּה לוֹ לֹמֵר וַיִּקַּח קָרַח וְגו' דָּתָן וְאָבִירָם וְגו'.

ד' אומרו ויקומו לפני משה מה יגיד הכתוב בקימה זו, אם לומר שבאו לחלוק, אחרי כן הוא אומר ויקהלו וגו' ויאמרו וגו', ואם לומר שעמדו בקומה זקופה לפניו, היה לו לומר ויקומו אחר ויקהלו על זה הדרך ויקהלו וגו' ויקומו וגו' ויאמרו וגו', ולמה הפסיק בין ויקומו לויקהלו במאמר 'ואנשים מבני ישראל'.

ביאור דבריו:

ראשית, מה הכוונה "ויקח קרח"? ואם הכוונה כדברי רש"י ש"לקח עצמו לצד אחד" לחלוק על משה רבנו - הרי חסר בפסוק 'הצד השני', כנגד מי הוא בא לחלוק.

כמו כן קשה, מדוע הוזכרו 'יצהר, קהת ולוי' הצדיקים. ואכן, אמרו רבותינו כי יעקב אבינו ביקש שלא ייזכר שמו במעשה זה, משמע שצריך היה להיזכר אלא שהתפלל,

וַיִּקַּח קָרַח בֶּן יִצְחָק בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי וְדָתָן וְאָבִירָם בְּנֵי אֱלִיָּאָב (במדבר טז, א).

כמה תמיהות מעלה ה"אור החיים" הקדוש בפסוק זה:

"צריך לדעת אומרו ויקח, ורז"ל אמרו (במד"ר פ"ח) לקח עצמו לצד א', ולדרך זה חסר עצמו, כי זכרון קרח הוא לומר מי הוא החולק וחסר הנחלק, ואם כוונתו לומר כדברי אונקלוס ואתפליג, אין שיעור תיבת ואתפליג כשיעור תיבת ויקח, אלא שהתרגום מפרש המכוון, והגם שדכריהם אמת עוד יש לאלוה מילין לדייק תיבת ויקח על נכון.

ב' יש להעיר על דבר אמת למה יזכיר ה' זכרון הצדיקים יצהר קהת לוי במעשה בלתי הגון כזה ומה צורך יש בדבר, ורז"ל אמרו (שם) שהתפלל יעקב על עצמו שלא יזכר במעשה זה משמע שצריך היה ליזכר אלא שהתפלל, ואני מתפלל גם על אותם שהזכיר.

ג' יש לדעת כוונת הכתוב במאמר ודתן ואבירם מה כוונת הכתוב בזכרונם מה מעשיהם, אם לומר שגם הם חלקו עצמן היה לו לכלול בלקיחה ויאמר

לזה פותחת התורה ואומרת: "ויקח קרח", קרח לקח בדעתו לריב עם משה רבנו, והסיבות לכך: הראשונה - "בן יצהר בן קהת בן לוי", יצהר היה בנו השני של קהת, ואם כן לאחר שמשה ואהרון, בניו של הבן הגדול - עמרם, קיבלו תפקידים, מן הראוי שהתפקיד הבא יוצע לבנו של יצהר, ולא יעלה על הדעת שמשה רבנו 'ידלג' על בני יצהר ויעניק את תפקיד הנשיא לאליצפן בן עוזיאל, שהוא בנו הרביעי של קהת...

מה עוד שהוא היה מנושאי הארון, והרי זה משום שקהת הוא המעולה שבבני לוי, אף גדול יותר מגרשון ומררי.

לאור כל זאת, אין כל חשש ששאר השבטים יצאו נגדו כאשר הוא מדבר כנגד משה רבנו.

ולכאורה דבר פלא הוא, מדוע הוזכרו הצדיקים הללו במעשה קרח.

עוד קשה, מה כוונת הכתוב "ודתן ואבירם בני אליאב", אם הכוונה שגם הם הצטרפו למחלוקתו של קרח, מן הראוי היה לומר: "ויקחו קרח... ודתן ואבירם", ואם הכוונה שקרח היה זה שלקח אותם עימו, היה צריך לומר "ויקח קרח... [את] דתן ואבירם".

אולם - אומר ה"אור החיים" הקדוש - באה התורה ללמדנו מה היה יסוד המחלוקת של קרח ומה עלה בדעתו לחלוק על משה רבנו:

המדרש (הובא גם ברש"י) אומר שקרח חכם גדול היה, ואיך השתטה לעשות דבר כזה לצאת נגד משה רבנו, הרי כלל ישראל עלולים לרגום אותו באבנים!

האבות?

אבל כאשר אדם מאבד את הדעת, הוא מאבד את הכל! כשנכנס בליבו רגש של קנאה, הוא מאבד את שיקול דעתו.

הנה, יכולים אנו לראות כיצד קמים אנשים וחולקים על גדולי ישראל, ואף שהאדמה אינה פוערת את פיה, ולא יוצאת אש ומכלה אותם - כמו שהיה אצל קרח ועדתו - אבל בתוככי ליבם הם נשרפים. הם נשרפים יום יום בחטאייהם וברשעותם, נגד התורה, נגד בני הישיבות. יש בהם אפילו חלק המשתייכים לחוגים הדתיים, ששנאתם לבני התורה נובעת מקנאה פשוטה.

סיפרו לי כי בעיר אחת הוקמה ישיבה גדולה, טובה ומצוינת, שאפילו החילונים שבעיר לא התנגדו להקמתה, ורק חלק מאלו המשתייכים לחוגים הדתיים יצאו למאבק נגדה. לדידם, כאשר ציבור היראים מתחזק בקדושה ובטהרה

נוסף על כך נטל עימו קרח גם את "דתן ואבירם בני אליאב" שהם משבט ראובן, בנו בכורו של יעקב אבינו, ואם כן עצם נתינת המעלה לשבט לוי, היתה לצנינים בעיניו של קרח.

יחד עימם הוא לקח עוד מאתים חמישים איש, מחשובי העדה, שהגיעו כדי לחזק את ידיו.

כאשר ראיתי את דברי ה"אור החיים" הללו, התעוררתי לנקודה חשובה:

אם עד היום סברנו כי קרח בא לערער רק על מנהיגותו של משה רבנו, הנה מגלה לנו ה"אור החיים" הקדוש, כי קרח ערער גם על החלטתו של יעקב אבינו לתת את המלכות ליהודה אף שראובן הוא הבכור. לטענתו של קרח, היה צריך שבט ראובן לקבל את המלוכה, ולא שבט יהודה.

והדברים קשים ביותר, כיצד יכול קרח לצאת נגד יעקב אבינו, בחיר

וביראת שמים, זה 'אוכל' את
 נשמתם.
 את השורה ומעוותת את הדעת.
 זו איננה 'אידיאולוגיה' אלא איבוד
 הדעת, כמו קרח ועדתו.
 והכל נובע מקנאה, שהיא מקלקלת

פרשה למעשה

לברוח מן המחלוקת

חכמו, ופילוסופים חיפשו והוסיפו
 לספר רעת המחלוקת, ולא הגיעו
 לתכליתה, לכן שנאו אותה ונוסו
 מפניה, והתרחקו מכל אוהביה
 וגואליה ורעיה. וגם אם כל שאר
 בשרכם אוהב מדנים, התנכרו ורחקו
 מקרבתם פן תספו בכל חטאתם" (וע"ע
 בכף החיים לרבי חיים פלאגי, סימן א סעיף ה).

הרמב"ם היה נחשב לחכם ובקי בכל
 ענייני העולם, הוא היה רופא המלך
 ויועצו. כמו כן נחשב לגדול חכמי
 ישראל, ספריו נלמדים בכל הדורות
 ובכל הישיבות, והם מהווים בסיס

וַיִּקַּח קִנְיָה (במדבר טו, א).

רבי משה בן מימון, הרמב"ם זצ"ל
 ב"אגרת המוסר" לבנו, כותב דברים
 חוצבי להבות אש בגנות המחלוקת:
 "אל תשקצו את נפשותיכם במחלוקת,
 המכלה הגוף, הנפש והמזון, ומה
 נשאר עוד! ראיתי לבנים שהשחירו,
 ופחות [שרים] נפחתו, ומשפחות
 נספו, ושרים הורדו מגדולתם, ועיירות
 גדולות נתערערו, וקבוצות נפרדו,
 ויחידים נפסדו, ואנשי אמונה אבדו,
 ונכבדים נקלו והתבזו, בסיבת
 המחלוקת. נביאים נבאו, וחכמים

ויסוד ללימוד.

ה"חפץ חיים" זצ"ל כבר היה זקן ושבע ימים, כוחותיו נחלשו, וכבר לא היה מסוגל לדרוש ברבים, וכאשר היה מדבר עם תלמידיו קולו היה שקט מאוד.

המחלוקת נגעה לליבו של הכהן הגדול מאחיו, ובשבת קודש צעד בשארית כוחותיו לבית הכנסת הגדול, ניגש לתיבה, דפק עליה ואמר: "שמעו רבותי, הרי אתם יודעים כי סוף כל אדם ואדם למות. עוד מעט, כאשר אגיע לעולם העליון, יאמרו לי: אתה היית בעיירה ששמה ראדין, היתה שם מחלוקת ולא עשית כלום למונעה, יכולת להציל ולא הצלת... יכולת לפחות להוכיח אותם, ולא הוכחת! תהיה עלי, חלילה, תביעה גדולה בבית דין של מעלה, על כן אני בא ומוכיח אתכם. הרי קורח ועדתו נבלעו באדמה, אך עדיין הם ממשיכים להישרף באש הגיהנם. לא חבל עליכם? למה לכם לעשות מחלוקת? מדוע לדבר לשון הרע ורכילות? אני מתחנן לפניכם: כדי שירחמו עלי מן השמים, אנא הפסיקו את המחלוקת! אני מבקש מכם - אהבו זה את זה,

בשל הצלחתו הרבה, היו רבים שקינאו בו ובהצלחתו ורצו להפילו. לבנו של הרמב"ם, רבי אברהם, חרה הדבר מאוד. כאב לו שאנשים רבים רודפים את אביו הגדול, שונאים אותו ומקנאים בו.

אבל הרמב"ם כתב לו בתשובה דברים חריפים בגנות המחלוקת, והבהיר שאינו עונה להם דבר כיוון שחושש שמא בתשובותיו יכנס חלילה לאש המחלוקת.

עד כמה נוראה היא המחלוקת, ניתן ללמוד ממעשה שארע עם ה"חפץ חיים" זצ"ל:

העיירה ראדין, מקום מושבו של ה"חפץ חיים" זצ"ל, שוכנת סמוך לגבול פולין ורוסיה. בזמן מלחמת העולם הראשונה ברחו רוב תושבי העיירה. לאחר המלחמה, כששבו הבורחים לבתיהם, רצו חלק מהקהל להקים חברה קדישא אחרת, ופרצה מחלוקת גדולה.

ומבקש לימודו ואינו מוצא ועומד בפרשת דרכים ומלסטם את הבריות, אמרה תורה ימות זכאי ואל ימות חייב (סנהדרין עב ע"א).

כך גם הילדים מעדת קורח ספגו בביתם אורח מורעלת של מחלוקת ושנאת אחים, ליצנות וכפירה, הם עתידים להיות "שֹׁרֵשׁ פְּחָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה" (דברים כט, יח), ולכן מוטב היה שימותו בהיותם עדיין זכאים.

יעקב אבינו מבקש מהקב"ה: "בְּסֹדֶם אֶל תָּבֵא נַפְשִׁי בְּקֶהְלֶם אֶל תַּחֲדוּ כְּבִדִּי" (בראשית מט, ו ועיין סנהדרין קט ע"ב).

חז"ל ביארו, כי פסוק זה נאמר ברוח הקודש לגבי המרגלים, שיעקב ביקש שהכתוב לא ייחס אותם אליו, וכפי שאכן התקיים והפסוק אינו מזכיר עליהם שהם משבט פלוני בן יעקב. המרש"א אומר אולי היתה קבלה ביד חז"ל שהמרגל שהיה משבט שמעון היה הראש במעשה זה של הוצאת דיבת הארץ רעה, לכן אמר יעקב את דבריו רק לגבי שמעון ולא לשאר השבטים. ויש אומרים שהכוונה היא למעשה זמרי בן סלוא שהיה נשיא

תחיו בשלום ובשלווה, ולא תקימו חברה קדישא חדשה. ומהחברא קדישא הקיימת אבקש, שבמשך שלוש השנים הבאות לא יגבו כספים שמקובל לגבותם, רק יעשו הכל בחינם, למען קדושת שמו יתברך והאמת והשלום יאהבו".

המחלוקת גורמת שהקב"ה יסגור שערי שמים ולא יקבל את התפילות. בעת מחלוקת קורח הפציר משה רבנו בתפילה על עם ישראל, אבל תפילתו לא התקבלה.

המחלוקת גרמה לכך, שאפילו הילדים הרכים נבלעו באדמה. וכמבואר במדרש (במדבר רבה יח, ד, הובא ברש"י): "בא וראה כמה קשה המחלוקת, שהרי בית דין של מטה אין עונשין אלא עד שיביא שתי שערות, ובי"ד של מעלה עד עשרים שנה, וכאן אבדו אף יונקי שדים".

הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (שיחות מוסר שנת תשל"ב מאמר לג) כותב, שהילדים הקטנים נבלעו מדין בן סורר ומורה, שירדה תורה לסוף דעתו של אותו ילד שסוף מכלה ממון אביו

שהוא משבט לוי בשעה שיקהלו על משה ועל אהרן, וגם את תפילתו זו קיבל ה', ולא יחס את קורח ליעקב בשעת המחלוקת.

בית אב לשמעוני (רש"י בראשית מט, 1).
והמשך הפסוק: "בְּקֶהְלָם אֶל יִתְחַד כְּבָדִי" - זו עדת קורח. ביקש יעקב אבינו ששמו לא יתייחד על קורח

בכל דור ישנם בעלי מחלוקת

שכן על פי השכל הפשוט והישר, לא ברור מדוע ירצה אדם אשר יש לו הכל, להביא עצמו ואת הסובבים אותו לאבדון.

וַיִּקַּח קִנְרָח (במדבר טז, א).

כתב רש"י: "פרשה זו יפה נדרשת במדרש תנחומא", מדרשים רבים מובאים בעניין קורח.

בדרך בדיחותא מספרים על דרשן אחד שהיה בקי גדול בדרשות פרשת קורח, שמע את כל המעשיות ולמד היטב את המדרשים, אולם הידע שלו התחיל והסתיים בפרשה זו. יותר מכך לא ידע מאומה.

וטעם הדבר - אומר ה"בן איש חי" בדרושים - לפי שפרשת קורח מדברת על ענין המחלוקת, ובכל דור ודור נמצאים בעלי מחלוקת. ונקט בדווקא לשון הווה - "נדרשת", כיון שעבירה זו נשארה עד היום הזה, וכמו שרמזו זאת בפסוק "וּבְנֵי קִנְרָח לֹא יִמְתּוּ"

בזמנם היו הדרשנים דורשים, וכל האנשים הבאים לשמוע את הדרשה נהגו לתת סכום מסוים לדרשן, אשר

ויש שביארו בכוונת רש"י, שאין פשט והבנה במחלוקת זו אלא רק דרש,

מה כבר ביכולתו לדרוש!?

לקח האיש את המגבעת שלו והניחה במקום מוסתר - על כסא שעמד בצד. כאשר הגיע זמנו לדרוש קם ממקומו והחל לחפש את המגבעת כדי להניחה על ראשו. חיפש פה וחיפש שם, אך המגבעת איננה.

"היכן המגבעת שלי?" - שאל האיש בקול - "לפני זמן מה היתה מונחת אצלי וכעת איננה, נבלעה כמו קורח ועדתו באדמה!... ואם כבר הזכרנו את קורח, מזורי ורבותי, נדרוש עליו מעט..." וכך פתח ודרש את אחת מדרשותיו על פרשת קורח באוזני הקהל המתמוגג.

ממנו היתה פרנסתו. הדרשן היה הולך מעיירה לעיירה, דורש את דרשתו ומרוויח פרוטות אחדות שמהן התפרנס.

כאשר הגיעה פרשת קורח, הדרשן דן התעורר לתחייה. הוא דרש נפלא, והאנשים הנהנים גמלו לו בעין יפה. בשבת שלאחר מכן וגם בשבת אחר כך עדיין היה ריחו של קורח מרחף באוויר, ודרשנו מצא דרך לקשר אותו לעניין והרוויח יפה.

הבעיה התעוררה, כאשר הקהל שנהנה מן הדרשות הקודמות החליט להזמין אותו לדרוש כמה חודשים לאחר מכן. הדרשן כמובן לא רצה להחמיץ הזדמנויות, אך מה יעשה?

תרמו לטובת אחזקת התורה
במוסדות "אור החיים", ותזכו בתפילה לישועה
על ציונו של "האור החיים" הקדוש ביום ההילולא
ע"י מרן ראש הישיבה הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א
השליחות שלכם לברכה והצלחה לכל הישיבות

לתרומה ומסירת השמות:

1-800-20-20-11

ט"ו בתמוז תשפ"א

יום הישועות

יום הילולת
רבינו חיים בן עטר זיע"א
ה"אור החיים" הקדוש

נוחם של צדיקים

היו נולדים אצל בני אדם פשוטים, לא היו נעשים רשעים כל כך גדולים, לא הם ולא זרעם. ישמעאל התייחס לאברהם ועשו התייחס ליצחק, והתייחסותם לאבות הקדושים נתנה להם את הכוח להרשיע יותר ויותר. כאשר באים מכוחו של הייחוס, מקבלים עוצמה מיוחדת. אומר ישמעאל: 'אתה יודע מי אני? אני בנו של אברהם!', אומר עשו: 'אתה יודע מי אני? אני בנו של יצחק!'

כאשר אדם תולה עצמו באילנות גדולים, הוא מקבל כוח גדול יותר להרשיע. יש לו הכשר ולגיטימציה לעשות ככל העולה על רוחו.

לפיכך ביקש יעקב "שלא יזכר שמו על מחלוקתם". אם קורח רוצה לחלוק על משה, שיבוא מכוחו בלבד. חלילה שהמחלוקת של קורח תקבל את חיותה מכוח ייחוסו של קורח ליעקב אבינו, כי אז היא תגדל ותתעצם לאין שיעור.

וַיִּקַּח קִרְחַן בֶּן יִצְחָק בֶּן קֵהֶת בֶּן לֵוִי (במדבר טו, א).

מדוע הייחוס של קורח נעצר אצל לוי ולא נזכר שמו של יעקב?

פירש רש"י: "ולא הזכיר בן יעקב, שביקש רחמים על עצמו שלא יזכר שמו על מחלוקתם, שנאמר (בראשית מט, ו): "בְּקֶהֶלֶם אֶל יִתְחַד בְּבְדִי".

ויש להבין, הלא המציאות היא שקורח היה מבני בניו של יעקב, ומה יועיל שיושמט שמו של יעקב, הרי אי אפשר להכחיש את המציאות? מהי הסיבה להתנגדות העזה של יעקב אבינו ששמו לא ייזכר אצל קורח?

מונח כאן סוד גדול. יעקב אבינו לא רצה שקורח ישתמש בייחוסו כצאצאו של יעקב, כי אם היה עושה כן, אזי המחלוקת שעשה עם משה רבינו היתה חמורה ונוראה הרבה יותר.

ומדוע?

אומר המהר"ל: אילו ישמעאל או עשו

אלא שהיה מפיץ תורה במקום החדש והופך אותו למקום תורה?

אלא, רבי יוסי בן קיסמא ידע היטב מה מסתתר מאחורי הצעתו של אותו אדם לבוא לגור בעירו. אותו אדם חי בעיר של אנשי בצע ותאבי ממון. בעיר הזו אין תורה ויראת שמים, ואם אין בה תורה ויראת שמים - בוודאי יש בה חטאים ועוונות, וכמו שאמרו חז"ל (שבת כב ע"א): "אין בו מים - אבל נחשים ועקרבים יש בו".

לא נעים לגור במקום כזה, המצפון מייסר. מה עושים? במקום לשנות את ההתנהגות, יש דרך קלה ופשוטה הרבה יותר להשקיט את המצפון: יבקשו מאדם גדול כמו רבי יוסי בן קיסמא לעבור לגור עימם, ועל ידי כך הם יקבלו הכשר להמשיך לחיות את חייהם כאוות נפשם. הרי יש להם

שנינו במשנה בפרקי אבות (ו, ט): "אמר רבי יוסי בן קיסמא: פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום. אמר לי: רבי, מאיזה מקום אתה? אמרתי לו: מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני. אמר לי: רבי, רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות? אמרתי לו: בני, אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה".

נשאלת השאלה: מדוע התנא הקדוש רבי יוסי בן קיסמא סירב ללכת עמו בעד כל הון שבעולם, הרי הוא גדל בעיר של חכמים וסופרים ומילא עצמו בתורה, וכעת יש לו הזדמנות לעבור למקום חדש ולהמשיך ללמוד תורה בלי דאגות פרנסה, ולא עוד

לפרנסה טובה וברווז
ניסים בן רבקה

לגיטימציה לעיר כזאת. אי אפשר להשקיט את המצפון בכסף. אם רוצים לחיות עם מצפון נקי - שיתקנו את דרכיהם.

'תעודת כשרות' מרב גדול, והם גם מוכנים לשלם על כך הון עתק. עם הדבר הזה רבי יוסי בן קיסמא לא רצה לשתף פעולה. הוא לא מוכן לתת

קורה שפיקח היה מה ראה לשטות זו

הקודש שורה עליהם. לכן היה בטוח שלא יענש, שאם ימות, איך יצאו כל אלה מזרעו?

מקורח יצא שמואל הנביא שהיה שקול כנגד משה ואהרן. "מִשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וְשִׁמּוֹאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ" (תהלים צט, ו), אמר קורח: ודאי שמגיע לי תפקיד חשוב, שהרי בנים גדולים עתידים לצאת ממני.

אומנם, הכלל הוא ש"אין ממנים פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו" (יומא כב ע"ב), וטעם הדבר, כדי שאם יבוא להתגאות יאמרו לו: 'הבט נא על עברך

וַיִּקַּח קֶרַח (במדבר טו, א).

במילה "קרח" כלולה גם המילה ח-ק-ר. בתחילה קרח חקר את מעשיו של משה רבנו. לאחר החקירה התחיל להתרחק ר-ח-ק, ולאחר שהתרחק מעל פני משה נהפך להיות ק-ר-ח, בלי כלום.

חז"ל (במדבר רבה יח, ח) אמרו: "קורח שפיקח היה מה ראה לשטות זו? עינו הטעותו, ראה שלשלת של זהב גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, אמר בשבילו אני נמלט", ועוד ראה עשרים וארבע משמרות של לויים מבניו עומדים בבית ה' ורוח

ואל תתגאה!

ובניו אחריו יזכו לעלות לגדולה ביכותו,
כיון שהוא בעצמו הפך להיות קופת
השרצים שנתנה להם את האפשרות
לזכות לגדולה.

ממילא, קורח שלא היתה מאחוריו
קופת שרצים, ועברו היה נקי ללא רבב
- לא היה יכול לקבל גדולה. רק שמואל

להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא

רבותינו (עוקצין ג, יב): "אמר רבי יהושע
בן לוי: עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק
וצדיק שלוש מאות ועשרה [ש"י]
עולמות שנאמר (משלי ה, כא) הַנְּחִיל
אֶהְבֵּי יֵשׁ וְאַצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא."

מהי הכפילות 'לכל צדיק וצדיק'?
ישנו צדיק שפורש מכל עסקי העולם
ועוסק בתורה. הוא ודאי יזכה לשכר
על עמלו בתורה. אלא, שצדיק זה

וַיִּקַּח קִנְיָן (במדבר טז, א).

מה לקח קורח?

אמרו רבותינו (סנהדרין קט ע"ב): "שלקח
מקח רע לעצמו".

קורח היה אדם גדול ועסק בתורה.
יכול היה לזכות בשכר כל כך גדול,
ותחת זאת לקח מקח רע לעצמו!

אדם שזוכה לעסוק בתורה מובטח לו
שכר עצום - ש"י עולמות, כמאמר

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

חכם נוטל שכרו מאת ה' יתברך, ואינו נוגע ח"ו בחלקו של התלמיד חכם, ולכן מי שאי אפשר לו לעסוק בתורה וממנה אחרים במקומו שיעסקו בתורה והוא יפרנסם, אין בזה גריעות לתלמידי חכמים לומר שהם מוכרים תורתם בשביל פרנסה של העולם הזה חס ושלום, ויכולים בני חבורא העוסקים בתורה לעשות כן, כי בעולם הבא אוכל משלו, והם אוכלים משלהם, ואין בזה פחיתות שכר לתלמיד חכם. וזה שאמר שמח זבולון בצאתך וכו' שכל אחד ישמח בשלו, ואין אחד נוטל משל חברו מאומה".

בין התומכים בתורה כלולה גם האישה. תפקידה הוא להיות בבית, לטפל בילדים, לסדר את הבית, ולהכין את האוכל לבעלה, ובזכות היותה 'עוזר כנגדו', יכול בעלה לעסוק בתורה באין מפריע.

גם היא כלולה בהבטחת הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות!

זקוק לצדיק נוסף - שיתמוך בו ויעזור לו לעשות זאת. הסכם יששכר זבולון התבסס על כך - יששכר ישב ועסק בתורה, זבולון היה מפרנסו. כאן מבטיח הקב"ה שגם שכרו של אותו צדיק שמור לו לעתיד לבוא.

עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות. ש"י עולמות לצדיק הלומד, וש"י עולמות גם לזה שתומך בו. וכמו שנאמר "להנחיל אוהבי" - שני אוהבים הם לפניו יתברך!

ואל יחשוב הצדיק הלומד, שמכיון שחברו תומך בו לפרנסתו, יגרע משכרו לעתיד לבוא! הקב"ה יתן גם לזה וגם לזה! וכדברי אדוננו ה"אור החיים" הקדוש (שמות ל, ג).

בעל ה"הפלאה" כותב בהקדמתו (פתחא זעירא אות מג): "הענין הוא, שכל אחד מהם מקבל שכרו מושלם.

"משל למי שמדליק נר מנר שאין מחסור לאורו, כן המחזיק בתלמיד

נציגי מפלגת קורח

נאמר שחנו "על יַרְדֵּי הַמַּשְׁכָּן תִּמְנָה" (שם ג, כט). בעקבות שכנותם לקורח, נגררו בני ראובן למחלוקת והתערבו בה, מתוך רצון לעזור לו.

עוד תירצו המפרשים, שלמעשה היו שלוש מחלוקות על משה רבנו.

המחלוקת הראשונה היתה של קורח, שדרש את הכהונה בטענה שהיא שייכת לו.

המחלוקת השנייה היתה של מאתיים וחמישים האנשים שהיו כולם פְּכוּרִים. הם טענו: עד כה עבדו הַפְּכוּרִים בבית ה', והנה בא משה רבנו, הפקיע מידם את העבודה ומסרה מעצמו לשבט לוי, כדי להשפיל את הַפְּכוּרִים ולכבד את שבטו.

המחלוקת השלישית היתה של שבט ראובן. הם טענו שמשה נטל את הבכורה משבט ראובן הבכור, ונתן את חלקה לשבט יהודה, שהיה ראשון

וַיִּקַּח קִרְחָ... וַדָּתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֶלְיָאֵב וְאוֹן בֶּן פִּלֵּת בְּנֵי רְאוּבֵן... וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמְּשִׁים וּמְאֹתָיִם נְשִׂאֵי עֵדָה קְרָאִי מוֹעֵד אֲנָשֵׁי שֵׁם (במדבר טז, א-ב).

מחלוקת קורח ועדתו נסובה סביב עניין הכהונה - אהרון התמנה לכהן גדול בשל היותו לוי, וקורח טען שגם הוא בן לשבט זה.

לפי זה תמוה הקשר של דתן ואבירם, שהיו בני שבט ראובן, וכן רוב מאתיים וחמישים האנשים שהיו משבט זה, מהו הטעם להתערבותם במחלוקת הזו? הלא בין כך ובין כך לא מגיע להם כלום!

רבותינו למדו מכך יסוד גדול על כוח השפעת הסביבה - "אוי לרשע ואוי לשכנו" (במדבר רבה יב). שבט ראובן היה שכנם של בני קהת בדגלים, שהרי שבט ראובן חנה בצד דרום, כמו שנאמר: "דָּגַל מִחֲנֵה רְאוּבֵן תִּמְנָה לְצַבָּאתָם" (במדבר ב, ט), וגם על בני קהת

ליהושע תלמידו, שהיה משבט יוסף. על בסיס הטענות הללו קמה 'מפלגת קורח' והעזה לחלוק על משה ולמרוד בהקב"ה.

לדגלים ולשאר מיני גדולה, וחלקה לשבט יוסף, שהובטח לו חלק הבכור בחלוקת ארץ ישראל. לטענתם, עשה זאת משה מדעתו, כדי לתת גדולה

כוח המשיכה של המחלוקת

שנים ולקבוע חודשים, 'אֲנֹשֵׁי שֵׁם' - שהיה להם שם בכל העולם.

מספרים על שני דרשנים שהיו רגילים לדבר בפני בתי כנסת ריקים. לא היו מגיעים יותר מחמישה שישה אנשים כדי לשמוע את שיחותיהם.

ויהי היום, ומחלוקת גדולה פרצה בין הדרשנים, זה טוען כך וזה טוען כך. וראו זה פלא, לפתע התמלאו בתי הכנסת בזמן הדרשות... אנשים באו בהמוניהם.

מה קרה? פתאום זה התחיל להיות מעניין! מה זה אמר ומה זה השיב, מה התחדש כאן ומה התרחש שם.

וַיִּקַּח קִרְחָא... וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשָּׁים וּמֵאֲתָיִם נְשִׂאֵי עֵדָה קְרָאֵי מוֹעֵד אֲנֹשֵׁי שֵׁם (במדבר טז, א-ב).

אומרים רבותינו (במדבר רבה, יח, ב): "אין ויקח אלא משיכת דברים רכים, שנמשכו כל גדולי ישראל והסנהדראות אחריו".

רבים וחשובים מתוך העם נמשכו אחרי קורח, כמו שהתורה מעידה: "וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשָּׁים וּמֵאֲתָיִם נְשִׂאֵי עֵדָה קְרָאֵי מוֹעֵד אֲנֹשֵׁי שֵׁם" (במדבר טז, א-ב), וביארו חז"ל (סנהדרין קי ע"א): "וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשָּׁים וּמֵאֲתָיִם" - מיוחדים שבעדה, 'קְרָאֵי מוֹעֵד' - שהיו יודעים לעבר

זהו כוח המשיכה של המחלוקת! כל אחד מרגיש צורך להתעדכן ב'סקופים' החדשים, לדעת מה אומרים ומה קורה, וכך הצליח קורח למשוך אותם בדברים.

מנין גייס קורח כל כך הרבה אנשים למפלגה שלו? מה גרם ליהודים כשרים מבני ישראל להצטרף לקורח ועדתו?

שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו

הגאון רבי מאיר מזוז שליט"א מביא בשם אביו זצ"ל שאמר שמרן החיד"א חיבר שישים ושמונה ספרים שיצאו לאור, כמניין "חיים", ועוד שלושה ספרים שלא יצאו לאור. וזאת משום שקרא להם בשמות כאלו שמשמעותם שהם לא יצאו לאור כגון: "האור הגנוז". עצם העובדה שהרב חיד"א הוציא מפיו ששם הספר הוא "האור הגנוז" גרם לכך שהספר נגנז ולא יצא לאור!

וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְקָרָא לְדָתָן וְלֵאבִיָּדָם בְּנֵי אֱלִיָּאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה (במדבר טו, יב).
אדם צריך להיזהר מאד במוצא פיו. לדיבור היוצא מהפה יש כוח והוא פועל ומביא לתוצאות.
פיהם של בעלי המחלוקת הוציא את המילים "לא נעלה", ואכן התקיים בהם "לא נעלה", ולא זו בלבד שהם לא עלו אלא אף ירדו, שנאמר: "וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׂאֵלָה" (שם, ג).

לעילוי נשמת

רבקה בת שמחה ז"ל

מהפה, אלא יש להימנע אפילו מכל דיבור רע, בין על עצמו בין על אחרים!

על כן, כאמור, חובה על כל אדם לשמור את מוצא פיו. ואין צריך לומר שיש להיזהר שלא להוציא קללה

אין הנרכה שרויה במקום מריבה

מגיעים לכלל פגיעה בכבוד התורה ובכבוד ה', יש למחות ולהילחם בכל עוז!

אך בדברים הנוגעים לכבודו של האדם בעצמו עליו לנהוג בענווה ולסלוח, ואין לשער את זכותו של המוחל על כבודו ושל המוותר לזולת גם כאשר הצדק עימו.

הסבא מנוברהדוק זצ"ל פתח למעלה מארבעים ישיבות בעיירות ברחבי רוסיה האדומה. הוא היה ממנה את אחד מתלמידיו להיות ראש הישיבה, מושיבו בבית הכנסת, ושולח אליו עגלה מלאה בילדים ונערים - תלמידי הישיבה.

ויחַר לְמוֹשֶׁה מְאֹד (במדבר טז, טו).

תגובתו החרפה של משה רבנו לדבריהם ומעשיהם של קורח ועדתו מעוררת שאלה:

והלא כבר כמה וכמה פעמים התלוננו ישראל לפני משה, ותמיד ענה להם בענווה ובכפופות קומה, ולא הקפיד על הפגיעות שפגעו בו. מדוע אפוא במחלוקת קורח יצא משה מגדרו והגיב כה בחומרה?

אלא, שבפעמים הקודמות, כאשר התלונה היתה מופנית למושה רבנו באופן אישי - הוא נהג בסלחנות ובענווה, ומחל על כבודו, אך מחלוקת קורח נגעה לכבוד שמים, וכאן - אין שום מקום לויתור! ברגע שהדברים

והרחבת הדעת".

ללמדך, כי אי אפשר לבנות על חורבות של מישהו אחר, וכי אין הברכה שרויה במקום מריבה, אלא רק במקום של ויתור ומחילה.

בזמן מרן ה"חזון איש" זצ"ל היה מעשה באברך בן תורה שלמד בכלל, וכעבור כמה שנים רצה לעבוד מעט, אבל חשש שייקחוהו לצבא. מה עשה? הלך ליישוב אחד, לא גדול, וביקש לפתוח שם שיעור תורה כדי שיצהירו עליו רשמית כרב היישוב, וכך לא יצטרך להתגייס לצבא.

אולם, לאותו יישוב כבר היה רב, יהודי בא בימים, והוא בא לאותו אברך וטען כנגדו: "מדוע אתה נכנס לרשות שלי!"

ניגש אותו אברך ל"חזון איש" לשאול בעצתו, וה"חזון איש" גער בו והורה לו נחרצות: "רב המקום צודק. אסור לך באיסור גמור ומוחלט להיכנס לשם, גם לא לתפילת שחרית, כי בכך הינך דוחק את רגליו של הרב!"

היכן ישנו? פה ושם... מי חלם על פנימיה מסודרת. ומה יאכלו? יסעודו על שולחנם של אנשי העיירה - ובמה שיגישו להם שם ישביעו את רעבונם.

והנה, ביום מן הימים התקבלה הודעה כי נדיב אחד מעוניין לתרום בניין לישיבה. בניין! לא עוד טרוניות הגבאים על הלכלוך והרעש בבית הכנסת, לא עוד שינה חטופה על ספסל, לא עוד נדודים בבתי אנשים.

נקבעה פגישה בין הסבא לנדיב, והסבא יצא לדרך. באחת התחנות פגשו הסבא ומלוויו אדם אחד ומתוך השיחה הבינו ממנו כי גם ישיבה פלונית קיבלה מאותו נדיב מכתב ובו הציע גם להם לקבל את אותו בניין.

תכף ומיד הורה הסבא לעגלון להסתובב בחזרה לכיוון העיירה שממנה יצאו. לתלמידיו הנדהמים הסביר, כי בשום אופן לא יבנה את ישיבתו על יסוד של מריבה וחיכוכים - מי היה ראשון, למי מגיע יותר וכו'.

"אדרבה", אמר, "שיקבלו הם את הבניין ויזכו ללמוד מתוך מנוחת הנפש

לימים אותו רב היה צריך לצאת לחו"ל לאסוף כספים במשך שלושה חודשים, ואת מי מינה למלא את מקומו? כמובן, את אותו אברך. ובהמשך, כשרב היישוב - שהיה כבר זקן - הלך לעולמו, באופן טבעי מינוהו לרב במקומו.

וכל זאת בזכות ששמע לקול חכמים וויתר.

אדם השומע לקול חכמים והולך בדרך של ענווה וויתור - הוא זה שיצליח.

אבל האברך לא נרגע. הוא לא הצליח להבין מדוע ה"חזון איש" הקפיד עליו כך. הלא מה בסך הכל ביקש? להגדיל תורה, לייסד עוד שיעור תורה עבור בני היישוב.

חזר אל ה"חזון איש" ושאל: "מדוע הרב כל כך הקפיד עלי?" והרב הסביר: "לא יתכן כך לפלוש לתחום מקומו של רב ולפגוע בו, עבור צרכים אישיים!"

שמע האברך בקול חכמים וויתר על הרעיון.

רודפי שלום

ולכן בכל מקום שמזכירים רבותינו את מחלוקת קורח, היא נקראת מחלוקת קורח ועדתו, ולא מוזכר הצד השני של משה ואהרן, כי הם לא נכנסו למחלוקת, אלא אדרבה, הם ניסו להשקיט את המחלוקת ולהרגיע את החולקים. הם לא חסו על כבוד עצמם, אלא באו לפני קורח ועדתו והתחננו לפניו: "רַב לָכֶם בְּנֵי לֵוִי" (י, יז) - מדוע

"וְאַהֲרֹן מֶה הוּא פִּי תִלְיֵנוּ עֲלֵינוּ" (במדבר טז, יא).

אהרון הכהן לא דיבר ולא נכנס למחלוקת כלל - "וְאַהֲרֹן מֶה הוּא פִּי תִלְיֵנוּ עֲלֵינוּ" (שם). קורח ועדתו התריסו כנגדו, היה לו מה לענות, אבל הוא בלם את פיו, הוא המשיך להיות אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה (אבות א, יא).

אך אותו אדם טען: "אך אנשים שישמעו כי הרב סעד אצל ספרדים עלולים להקל בעניין, וחלילה תותר הרצועה..."

נענה רבי יוסף חיים ואמר: "דוד המלך עליו השלום אמר: 'וְאַנְכִי תוֹלַעַת וְלֹא אֵיִשׁ' (תהלים כב, ז), ואחד הביאורים הוא: אני מעדיף לאכול תולעת, ולא לאכול איש - לא לפגוע בבני אדם. על אכילת שרצים לוקים חמש מלקויות, אך על אכילת בני אדם - על מחלוקת - אין גבול לעונשה..."

המחלוקת מכלה כל חלקה טובה.

את המעשה הבא סיפר רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל:

רבי מיכל יהודה נולד בליטא. בהיותו בארץ ישראל שימש בראשות ישיבת פוניבז' לצעירים, הוא היה תלמיד

אתם עושים דברים כאלו, שסופם מי ישורנו?

אבל קורח ועדתו לא אבו לשמוע ולקבל את דבריהם.

רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, רבה של ירושלים לפני קרוב למאה שנה, עמד בראש העדה האשכנזית ובראש החסידים.

פעם הוזמן על ידי רב ספרדי, שהיה עימו בקשרי ידידות, לסעודת ברית מילה.

לאחר שיצא מסעודת המצוה פנה אליו אדם אחד ושאלו: "כיצד יתכן שכבוד הרב אכל אצל ספרדים, הלא בענייני כשרות שונים, נוהגים הם שלא כמנהגינו?"

ענה הרב: "ביררתי הכל מראש, והכל הוכן כדת וכדין, כמקובל גם עלינו".

"הכלבים השחורים באים לאכול אותי, סגרו את הדלת!"

הסביר רבי מיכל יהודה שלא היו אלו כלבים רגילים, אלא כלבים רוחניים שנוצרו כתוצאה מהמחלוקת שיצר, והם באו לקראתו בעת יציאת נשמתו.

והוסיף הרב ליפקוביץ: זה לעומת זה עשה האלוקים. רבי שלמה היימן זצ"ל, שהיה ראש ישיבה בארצות הברית, אמר לסובביו לפני פטירתו: "הכינו כסאות לרבי עקיבא איגר ולרבי חיים עוזר גרודזינסקי הבאים לחדרי!" ראינו עד כמה נוראה היא המחלוקת, ולכן מצווה התורה: "ולא יהיה קנר"ח" (במדבר יז, ה) - על האדם ללמוד מוסר השכל מהפרשה ולברוח מהמחלוקת כבורח מן האש, כי היא גורמת לאדם רעות וצרות עד יומו האחרון וגם בעולם הבא.

ואילו החי בשלום ובאהבה, זוכה לחסד ה' לעד ולנצח נצחים.

חכם עצום וקדוש, בעל שכל בהיר.

תלמידיו היו דבוקים בו לאורך ימים, גם לאחר שעזבו את ישיבתו ופנו ליישבות גדולות, וגם אלו שפנו לרחבי העולם המשיכו לראות בו את רבם המובהק.

רבי מיכל יהודה היה מספר, כי בעיירה שבה נולד, גר אדם נשוא פנים, אבל תמיד היה ראש לכל מחלוקת והרבה לחרחר ריב ומדון.

כשעמד להיפטר מן העולם באו מאנשי העיירה לומר פרקי תהילים לידו.

לפתע פרץ הלה בצעקות נוראיות: "תוציאו את הכלבים השחורים שבאו לאכול אותי!"

הסובבים לא הבינו מה הוא רוצה והרגיעו אותו, שאין בשטח אף לא כלב אחד.

אך הוא המשיך לצעוק בבהלה:

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

הילולת ה"אור החיים" הקדוש

יום של ישועות

תרמו לטובת אחזקת התורה
במוסדות "אור החיים",
ותזכו בתפילה לישועה

על ציונו של "האור החיים" הקדוש ביום ההילולא
ע"י מרן ראש הישיבה הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א
השיחות שלכם לברכה והצלחה ולכל הישועות
לתרומה ומסירת השמות:

1-800-20-20-11

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמהה סוליקה

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל רחאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנועת נטע בת ג'והנת הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זהרה ז"ל,

מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,

לאה בת פנינה ז"ל, מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל,

יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל ת.נ.צ.ב.